

Tid for juletrær **6**
Nytt fra fylkesskogselskapene **10**
Samarbeid i Oslo og Viken **13**

UTGIVER

Det norske Skogselskap
Wergelandsv. 23B, 0167 Oslo
Telefon: 23 36 58 50
Bankgiro: 7001 05 21198
ISSN 0803-3943
E-post: info@skogselskapet.no
www.skogselskapet.no

Det norske Skogselskap er en ideell organisasjon med ca. 9 000 medlemmer fordelt på totalt 17 fylkesskogselskap. Vår visjon er at alle mennesker skal oppleve skog som en verdifull kilde til livskvalitet. Siden 1898 har selskapet utviklet seg fra i starten å sørge for helt nødvendig skogreising til nå å jobbe med bevisstgjøring rundt skogens viktige rolle i kampen for et bedre klima.

STYRET

Leder:

Randi Dille, Trøndelag

Nestleder: Bernt-Håvard Øyen, Bergen og Hordaland

Styremedlemmer:

Hallvard Bakka, Rogaland

Mette Kinderås, Troms

Tonje Refseth, Norsk Friluftsliv

Lars Henrik Sundby, Oslo og Akershus

Akershus

Rannveig J. Kristiansen, Trøndelag, ansattrepresentant

Redaktør:

Astri Kløvstad

astri.klovstad@norsk-skogbruk.no

Grafisk produksjon:

Line Dahle/Åjour design

Trykk: Polinor

www.polinor.no

Annonsepriser (ekskl. mva.):

1/1 side kr 6 000

1/2 side kr 3 500

1/4 side kr 2 000

1/8 side kr 1 000

Manusfrist neste nummer:

27. mars 2020

Skogselskapet som vanlig til stede på det tradisjonsrike julemarkedet på Folkemuseet i Oslo.
Foto: Snorre Synnestrvedt

INNHold

Skogselskapet del av den ultimate julestemningen.....	4
Olas juletreoffensiv	6
Med jul i tankene hele året	8
Nytt fra fylkesskogselskapene.....	10
Skogselskapene i Oslo og Viken samarbeider	13
Felles prosjekter forener.....	14
Ansatte i Skogselskapet opptatt av bedre synlighet	15
Knytter kontakt med lærerne	16
Maskinjubel på Saggrenda	17
Forskning i det grønne.....	18
Tidsskrift for Skogbrug.....	18
Kryssord.....	19

Skogselskapet blir nå enda sterkere – sammen!

Høstens møtepunkter med representanter for hele Skogselskapsfamilien har resultert i konkrete oppfølgingspunkter som skal styrke Skogselskapet i stort og gjøre oss enda bedre rustet til å fronte skogens mangesidige betydning – over hele landet.

Skogselskapets Rådsmøte, som ble avholdt over to dager i midten av november, ga tilslutning til et mer enhetlig og strømlinjeformet selskap i form av faktiske tiltak som legger opp til en grunnleggende standardisering av utvalgte funksjoner og oppgaver, men som også gir rom for lokale variasjoner og fleksible tilpasninger. Målsetningen med rådsmøtet er å gi råd og innspill til prioriteringer for virksomheten i det kommende året. På årets møte var det en aktiv dialog og gruppearbeid ble brukt som et viktig virkemiddel for å belyse ulike muligheter og utfordringer. Tre sentrale hovedpunkter fra gruppeoppgavene kan trekkes frem: Synliggjøring av organisasjonen og vår virksomhet, Våre verktøy – innhold og bruk, samt Felles medlems håndtering.

I forlengelsen av rådsmøtet ble det gjennomført en egen samling med ansatte fra fylkesskogselskapene og DnS på Honne på Biri. Samlingen hadde som hovedhensikt å konkretisere de signalene og føringene som ble behandlet på nevnte rådsmøte og spesielt det som kom frem etter gruppearbeidet. I tillegg ble det brukt tid på videreutvikling av gode samarbeidsprosjekter med både det nye bransjeprojektet Tenk Tre, rekrutteringsprosjektet Velg Skog, og undervisningsopplegget rettet mot skoleverket gjennom «Lære med Skogen» som gjøres i tett samarbeid med Skogkurs. Tenk Tre er et nytt konsept mens for de to andre har Skogselskapet over mange år vært en sentral aktør og helt vesentlig i rollen som operativt ledd. Øvrige prosjekter og

arrangementer ble i tillegg grundig drøftet og vurdert med tanke på det kommende året.

Av utadrettede og synlige effekter kan det her trekkes frem at medlemsbladet Skog & Miljø i forlengelsen av dette vil gjennomgå ulike oppgraderinger i både form og innhold og da med virkning fra årsskiftet. Vi velger å gjøre de fleste endringene først fra årsskiftet for å holde samme profil gjennom året og samtidig bruke nok tid på oppjusteringene. Videre vil hele Skogselskapsfamilien utarbeide en ny felles årsrapport som skal oppsummere og presentere en sammenstilling av det viktige, positive og omfattende arbeidet som utføres i hele organisasjonen. Det er vårt håp at en slik samlet fremstilling skal kunne gi omverdenen et godt og tydelig bilde av den betydelige innsatsen som legges ned i å fronte skogens sak og synliggjøre skogens mangesidige betydning, fra nord til sør og øst til vest – og fra barn og unge og opp i pensjonistenes rekker. Videre presiseres det at denne sammenstillingen kommer som et supplement til de formelle årsmeldingene som allerede utarbeides i hvert enkelt fylkesskogselskap og DnS.

Vi er overbevist om at 2020 blir et både innholdsrikt og utviklende år for skogsaken og Skogselskapet. Og at vi i fellesskap skal sikre at vårt slagord «Sterkere sammen» fortsatt skal gjelde.

Med ønske om en riktig god jul og et godt nytt år!

VINTERSOL: Folkemuseets flotte bygninger, lav vintersol og varmt drikke fra varmekraftverket Biolite bidro til fin stemning.

Skogselskapet del av den ultimate julestemningen

Julemarkedet på Folkemuseet i Oslo har de siste årene befestet sin posisjon som et av de store enkeltstående førjulsarrangementene i hovedstaden. Og Skogselskapet var nok en gang en viktig bidragsyter for stemning og opplevelser da museet arrangerte sitt årlige julemarked i desember.

TEKST: TRYGVE ENGER FOTO: MAY-SYLVI SKINNERLIEN

Omlag 30 000 mennesker besøker markedet de fire dagene det pågår og folk kommer gjerne fra hele landet. Julemarkedet har rett og slett blitt noe man

må få med seg for å komme i skikkelig julestemning. I kjent tradisjon avholdes julemarkedet over to helger i desember hvor det tilbys en rekke aktiviteter

KONSENTRERT: På Skogselskapets stand fikk de unge fritt utløp for sin kreativitet.

og opplevelser for hele familien. Skogselskapet stilte med stor lavvo, bålpanner, sittegrupper med reinsdyrskinn og hadde blant annet spikkeverksted, bålcaffe og solbærtoddy. Nytt av året var i tillegg spesialvafler til de besøkende. Dette i tillegg til god stemning og informasjon om skogens betydning i spesielt ny - men også gammel tid. Spikkeverkstedet er en meget populær aktivitet hvor det blant annet er mulig å spikke trenisser med kyndig veiledning og gode råd til både små og store.

Mange nordmenn har et nostalgisk forhold til julen og er veldig glade i tradisjoner – og ingen er vel bedre på dette enn akkurat Norsk Folkemuseum. Det er en unik ramme med julepyntede stuer gjennom tidene – ja en tidsperiode på flere hundrede år, både før og

etter at juletreet gjorde sitt inntog i Norge. Julemarkedet er en skikkelig familiefest for alle som er glade i julen og som vil komme i skikkelig julestemning – og med over 100 markedsboder er det også et populært sted å handle tradisjonsrike julegaver.

Julemarkedet på Folkemuseet på Bygdøy er godt kjent og har et godt rykte og en flott ramme – Skogselskapet er derfor tilfredse med det gode samarbeidet som er utviklet og den fine rammen for våre aktiviteter og dialogen med publikum. Dette er en flott arena for å nå ut til allmennheten med de budskapene som Skogselskapet står for. Vi ser derfor frem til et fortsatt godt samarbeid med Folkemuseet i tiden fremover – sommer som vinter.

Olas juletreoffensiv

– Folkens, ikke kjøp plastiktreet! Kjøp et helt vanlig, ordentlig tre. Det er klimavennlig! sier Ola Gram Dæhlen i Skogselskapet i Oppland i en video på fylkesskogselskapets Facebook-side.

TEKST: ASTRID KLØVSTAD

I skrivende stund er videoen vist over 50 000 ganger. Det er kanskje litt takket være at NRK tok opp tråden og stilte spørsmålet *Kva juletre er mest miljøvennlig?* De starter sin artikkel med å vise nettopp til Skogselskapets video. *Gran, furu, edelgran, eller plast?* Det norske Skogselskap seier du skal kjøpe naturlig juletre, men plasttreet kan vere like miljøvennleg, skriver NRK i ingressen. Det går likevel fram av NRKs artikkel at det skal en del til for at plasttreet blir like miljøvennlig som et naturlig tre: *Skal du velje plasttre, så er det atterhald:*

– Viss du først skal velje plast bør du unngå plasttre laga av PVC, og så er det viktig at du prøver å finne eit av god kvalitet sånn at det ikkje spreier så mykje mikroplast, og slik at du kan behalde det så lenge som mogleg før du treng å kjøpe eit nytt, sier Anja Bakken Riise i Framtida i Våre hender.

Og seniorforsker Borgar Aamaas i Cicero mener at eit juletre i plast kan vere eit godt alternativ dersom ein tar godt vare på det og brukar det lenge – og det så lenge som i 20–30 år.

Det er altså ikke bare-bare å ha plastjuletre om en vil hjelpe miljøet og klimaet, og det norske, kortreiste og levende juletreet får i det store og hele gode skussmål i NRK-artikkelen.

De som måtte kjenne Ola Gram Dæhlen i Skogselskapet i Oppland, vet at når han brenner for noe, så slokner ikke iveren hans så lett. Han fulgte opp med en ny video om at juletrær som er kjøpt gir god julehygge, mens juletrær man har stjålet gir stjålet

FOLKEOPPLYSNING: Videoen der Ola Gram Dæhlen forteller om klimafordelene med kortreiste, naturlige juletrær er vist over 50 000 ganger.

julehygge. Han la også ut to fagartikler, en med tips om hvordan man kan ha et naturlig tre selv om man er allergisk og en om hvordan bevare juletreet lenge. De to artiklene er gjengitt på neste side.

Tips til ekte juletre for allergikere

Vi har fått mye oppmerksomhet på videoen som ligger på Facebook, om ekte juletre. Mange vil gjerne vil ha ekte juletre, men er allergiske. Les tips til alternativene her.

Mange er allergiske mot gran, furu og einer. Hvis du er allergisk, kan alternativene som juletre være dette:

Edelgran, Abies-arter:

Det er svært få som er allergisk mot edelgranarter.

Kristtorn, Ilex-arter:

Kristtorn som juletre er ikke veldig vanlig, men det selges noen hvert år gjennom blomsterbutikker. Det er ikke kjente allergier mot kristtorn.

Stuegran, Araucaria heterophylla:

Er egentlig en stueplante. De du får kjøpt er rundt en meter høye, men kan bli noe større om du holder dem i live fra år til år. Planten gir ingen kjente allergier.

Som oftest er det midd og støv som følger med juletreet som skaper allergi, ikke treet i seg selv. Et råd kan være å skylle og tørke treet, før du tar det inn i stua.

Hvis du plages utover dette, anbefaler vi deg å ta kontakt med fagmiljøene som kan mer om allergier.

Kilder:

Sven-Olov Strandhede, (uib.no/arboretet)
Norges Asma- og Allergiforbundet (naaf.no)

LEVENDE LENGE: Juletreet skal behandles som vanlige snittblomster for å vare lenge innendørs, i følge Ola Gram Dæhlen.

Slik bevarer du juletreet lenge

Ola Gram Dæhlen, daglig leder i Skogselskapet i Oppland, er over middels interessert i og utdannet innenfor fagfeltet trær. Les Olas fem beste tips for å ha lengst mulig glede av juletreet:

- 1.** Treet må akklimatiseres. Et tre som har stått ute i frost, må få en gradvis tilvenning til inneklimateet. Før treet tas inn i stuevarmen, bør det oppbevares på et skyggefullt og kaldt sted. Hvis det er mulig, sett det i garasjen eller kjelleren slik at det tiner opp hvis det har vært frosset. Klipp av eventuell emballasje så greinene får rettet seg ut.
- 2.** Sag en tynn skive (2-3 cm) av rotenden, før treet settes i juletre foten med vannbeholder. Det gjør det lettere for treet å ta opp vann.
- 3.** Etterfyll med kaldt vann. Om det har noen effekt å blande holdbarhetsmiddel, sitronbrus eller noe annet i vannet er det ulike meninger om. Det viktigste er at treet har tilgang på friskt vann.
- 4.** Unngå å plassere treet for nær varmekilder.
- 5.** Kort sagt behandles juletreet slik en gjør med vanlige snittblomster.

For juletreprodusenter varer ikke jula bare til tjuendedagen, eller til påske for den saks skyld. Der går det året rundt. Her presenterer vi en artikkel fra Skogselskapet i Agder, skrevet i januar 2019:

EKSPONERT: Ett av juletrærne som Ola Sløgedal har produsert fikk et år denne eksklusive plasseringen.

Med jul i tankene hele året

13. januar (20. dag jul) markerer vel definitivt at jula er over, selv for de mest standhaftige. Vi har tatt en prat med en som har jul i tankene nesten hele året.

TEKST OG FOTO: SKOGSELSKAPET I AGDER

Hva har et juletre fra Agder og Tom Cruise fra Mission Impossible med hverandre å gjøre? Jo, de har begge vært på Prekestolen!

Lite ante vel dette treet da det var en liten spire på Reiersøl Planteskole at det skulle bli kåret til Norges fineste juletre og pryde et av våre mest kjente landemerker. Og på samme måte som karakteren i nevnte film, har treet vært gjennom mange utfordringer og farer før det nådde toppen av Preikestolen.

Oppdretteren av dette flotte treet er juletreprodusent Ola Sløgedal i Marnar Juletre. Han forteller at trærne hans blir sådd på Reiersøl Planteskole i Fro-

land og vokser der i to år før de plantes ut. Etter sju til ti år er de vokst til juletre størrelse og klare for salg.

FLERE UTFORDRINGER FOR JULETREPRODUSENTER

2018 har vært et krevende år for mange juletreprodusenter. For produsenter i innlandet ble det mye tung og våt snø som frøs på trærne, dette fører til toppbrekk og andre skader på trærne. Videre gav tørkesommeren utfordringer, særlig for nyplantinger og unge trær. Problemene var verst på områder

med mye sandjord, der flere opplevde at størstedelen av plantene gikk tapt.

Heldigvis har ikke sein frost om våren vært et problem de siste årene, dette er ofte den mest kritiske tiden for produksjonen. Kommer det frost etter at trærne får nye skudd, vil dette fort føre til at treet er ødelagt.

I media har vi lest om prisdumping grunnet overproduksjon i Danmark og konkurranse med plasttrær. Likevel har salget gått ganske bra for mange. Heldigvis er det mange som verdsetter kvalitet, og som ønsker å kjøpe lokalproduserte, kortreiste og ferske trær.

HVA GJØR EN JULETREPRODUSENT NÅ SOM JULA ER OVER?

Når vi ringer, sitter Ola og filer motorsaga. Han liker å drive i skogen og bruker vinteren på tradisjonelt skogsarbeid, men snart er fokuset igjen på juletrær, og juletreseongen i gang igjen.

Et vesentlig tips å ta med seg fra en som har produsert Norges fineste juletre er at suksessfaktoren ligger i arbeidet som blir gjort gjennom året, og da særlig om våren og sommeren.

Etter påske begynner klipping og forming av trærne, og i april og mai er det planting og gjødsling som skal gjøres. Juni og juli er en travel periode for en juletreprodusent, for forming av trærne skjer i vekstsesongen. Den andre arbeidstoppen er ved hogst, pakking og salg inn mot jul. Kravene blir stadig høyere til treetts kvalitet. I konkurranse med plast skapes idéen om idealtreet hos mange som noe som ikke er et naturlig utseende for et tre. Da må man gjennom dyrkingsteknikk, klipping og forming av treet skape det juletreet markedet etterspør.

FAGLIG FELLESSKAP

Mange juletreprodusenter i Agder er knyttet til næringsorganisasjonen for juletreprodusenter, Agder Juletre. Det er om lag 50 medlemmer, og medlemsmassen er rimelig stabil. En trend er at de som satser på juletre driver større og mer profesjonelt. Dette henger nok sammen med at det krever en del

HOGST: Senhøstes kan Ola Sløgedal høste fruktene av årets innsats i juletrefeltene, med planting, gjødsling, klipping og forming.

utstyr, logistikk og salgsapparat for å lykkes. Produsentene har ulik strategi for salg, noen selger kun til engros, andre driver detaljsalg eller en kombinasjon, mens andre igjen satser på selvhogst.

Miljøet i Agder Juletre er aktivt og har fokus på faglig oppdatering og erfaringsutveksling. Årlig arrangeres markvandring og temasamlinger. Det er viktig å unngå fallgruver, og medlemmene kan hjelpe hverandre ved å dele erfaringer fra sin produksjon. Vi i Skogselskapet ønsker Ola og andre lykke til med arbeidet som nå snart starter inn mot jula 2019.

Og vi i redaksjonen ønsker juletreprodusentene lykke til med arbeidet videre mot jula 2020.

Nytt fra fylkesskogselskapene

Nedenfor følger et utvalg av aktivitetene fra vårt langstrakte land. Stoffet er enten hentet fra fylkesskogselskapenes nettsider eller rapportert inn direkte. Fylkesskogselskapene oppfordres til å komme med innspill til senere numre.

OSLO OG AKERSHUS:

Skogselskapet på «Stuttreist og himlaga 2019»

Arrangementet fant sted på Bjørkelangen i slutten av september. På skogtunet var hovedattraksjonen smaksprøver av helgrilla villsvin. Det må ha falt i smak, over 800 smaksprøver ble delt ut til glede for store og små.

OSLO OG AKERSHUS: Lang kø for å smake på stuttreist og himlaga helstekt villsvin på Bjørkelangen.

OSLO OG AKERSHUS: Ung mann instruerer enda yngre mann i snekring.

I tillegg ble det delt ut mange skogplanter som nå skal fange mengder av CO₂ i hager og lignende. Utalige bålkafeer har også blitt drukket, og ikke minst har en drøss av trivelig skauprat funnet sted rundt bålpanna.

For de minste var det skogbrannvokter-quiz og snekring av plankehytte. Det var til stor glede.

Takk til skogens gode samarbeidspartnere: Stangeskovene, Skogeierlaget, Glommen Mjøsen Skog, Skogselskapet i Buskerud, Viken Skog og Kjelle videregående skole.

TRØNDELAG:

Skogkveld for nye skogeiere

Skognettverket i Namdal i samarbeid med Skogselskapet i Trøndelag arrangerer denne høsten to kurskvelder for nye skogeiere fra kommunene Namdalseid og Overhalla. På første kurskveld møtte hele 36 skogeiere!

I løpet av to kurskvelder tar vi for oss sentrale tiltak i skogens omløp som bringer frem en robust og

TRØNDELAG: Det er håp om økt aktivitet i skogen etter at 36 nye skogeiere deltok på kurs i regi av Skognettverket i Namdal og Skogselskapet i Trøndelag.

ønsket fremtidsskog, på et grunnleggende nivå. De fleste deltakerne er nye og unge skogeiere som nå skal gjøre seg kjent i egen skog. Hovedmålet med dette tiltaket er klart- vi ønsker økt aktivitet i skogen!

Vi startet første kveld med hogstklasse 5, hogst, og hogstklasse 1, foryngelse. I løpet av tre timer var vi innom sentrale temaer som hogsttidspunkt, skogfond, tilskuddsordninger, metoder, tap ved for tidlig hogst og mye mer.

Daglig leder i Skogplanter Midt Norge AS, Jo Magne Tyldum, holdt et interessant foredrag om dagens skogplanteproduksjon, hvilke plantetyper som er på markedet og hvor de skal plantes.

I løpet av kveld to tok vi for oss hogstklassene 2, 3 og 4. For å belyse flest mulig tema og muligheter hadde vi invitert med skogansvarlig i kommunen, daglig leder ved Moelven Van Severen i Namsos og representant fra Skogkurs. Det ble en svært nyttig og interessant kveld som la grunnlag for ny skogbegeistring blant de fremmøtte.

Rekruttering til skog- og trenæringa i Trøndelag

Prosjektet TILVEKST skal bidra til økt rekruttering og relevant kompetanse til hele verdikjeden skog og tre i Trøndelag. Det eies formelt av Skogselskapet i Trøndelag og Skogplanter Midt-Norge AS, og er videre godt forankret i næringsklyngen Arena Skog (WoodWorks! Cluster fra 2020). Arbeidet startet opp tidlig i 2019 og skal gå over tre år.

Rekruttering til relevant yrkesfaglig og høyere utdanning er det viktigste innsatsområdet i prosjektet. Utover dette legges det vekt på generell informasjonsvirksomhet samt utvikling av rekrutterings tiltak med varighet utover prosjektperioden.

TRØNDELAG: Over 50 skogkurs- og naturbrukselever fra Støren, Selbu, Øya og Skjetlein deltok sammen med mange skogeiere fra distriktet på rekrutteringsskogdagen i Selbu.

Rekrutteringsskogdag er et eksempel på aktivitet som har grunnlag for å bli et varig tiltak eller arrangement. Tidligere i høst inviterte prosjektet i samarbeid med Allskog SA og skogeierlagene i Selbu og Tydal til en skogdag på eiendommen til Thomas Angels Stiftelser i Selbu. Over femti elever fra ungdoms- og naturbruksskoler i distriktet deltok sammen med et tjuetalls skogeiere fra distriktet. Alle fikk et godt innblikk i flere ulike tema; hogst og drift, planting, ungsogpleie, en lærlings og skogbruksleders hverdag, miljøkrav i skogbruket, bruk av drone i moderne skogbruk og selvsagt behovet for kompetanse og rekruttering til næringa. Tid ble det også til omvisning og informasjon ved Kjeldstad Trelast AS avdeling Selbu. Med andre ord en innholdsrik og lærerik dag, som forhåpentlig gir inspirasjon til videre karriere innen skog- og trenæringa!

TRØNDELAG: Omvisning hos Kjeldstad Trelast ga innblikk i også den delen av verdikjeden.

NYE ANSATTE I FYLKENE

May-Sylvi Skinnerlien (34) er ansatt som informasjonsmedarbeider i Skogselskapet i Oppland. May-Sylvi er utdannet journalist, og tar for tiden utdanning som kommunikasjonsrådgiver.

Hun har jobbet på Camp Sjusjøen med leirskole og markedsføring, og med arrangement og kommunikasjon i barne- og ungdomsorganisasjonen NMSU de siste 10 årene. Hun begynte i jobben 4. november og skal jobbe med skoleskogdager og informasjon om skogens rolle i samfunnet.

Bodil Bay Schultz (36) er ansatt som daglig leder i Skogselskapet i Rogaland. Bodil kommer fra jobb som rådgiver innen fjellsport og utdanning ved Den Norske Turistforening sentralt, samt drift og ledelse av paraplyorganisasjonen Norsk Fjellsportforum. Hun har også en variert bakgrunn innen design, formidling og prosjektledelse. Bodil begynner i Skogselskapet ved nyttår.

Lars Erik Rønningen (36) er ansatt som skogkonsulent i Hedmark Skogselskap. Lars Erik gjør i disse dager ferdig sin bachelor i skogbruk på Evenstad og begynner i Skogselskapet ved nyttår. Han har tidligere jobbet som salgssjef, bilselger og på trykkeri.

Vi ønsker alle tre velkommen i Skogselskapet!

MARKERINGER I FYLKENE

På årsmøtet til Skogselskapet i Møre og Romsdal ble Hjørdis Asphol og Ottar Arve Bjørkedal takket av. Disse to har sittet i styret i tre perioder, og fikk som fortjent spesiellagde kniver. Skogselskapet i Møre og Romsdal vil med dette takke for godt og konstruktivt samarbeid i mange år.

Skogselskapene i Oslo og Viken samarbeider

I 2020 blir Østfold, Buskerud og Akershus til det nye fylket Viken – så når fylket endres må fylkesskogselskapene være forberedt.

TEKST OG FOTO: SNORRE SYNNESTVEDT

Skogselskapet i Østfold, Skogselskapet i Buskerud og Skogselskapet i Oslo og Akershus har felles formål og mange like virksomheter, men er selvstendige organisasjoner. Som en naturlig følge av regionreformen har de tre skogselskapene allerede i over et år forberedt seg på en litt ny hverdag.

Skogselskapene er i en prosess hvor målet er å ytterligere styrke det gode samarbeidet, og se på mulighetene for å operere på tvers av gamle fylkesgrenser i enda større grad enn tidligere. Dette vil

være avgjørende for oss, spesielt i forholdet til to av våre aller viktigste bidragsytere og samarbeidspartnere, nemlig Viken fylkeskommune og Fylkesmannen i Oslo og Viken.

De tre skogselskapene innenfor nye Viken har mye til felles, men også egne tradisjoner og lokale prosjekt. I hovedsak vil vi videreføre «det lokale», og i tillegg samarbeide for å utvikle nye og gamle prosjekt til nye områder i Viken. I 2020 ønsker vi å jobbe med følgende fellesprosjekter:

SAMARBEID: Skogselskapene i Oslo og Viken på befaring av tynningshogst utført av Ole Brække, tidligere daglig leder i Skogselskapet i Østfold. F.v.: Lars Kihle, Øivind Ringstad, Ole-Christian Løken, Ole Brække, Håvard Midtskogen, Karl Henrik S. Berke og Snorre Synnestvedt.

SKOLESKOGDAGER (FOR BARN OG UNGE)

Skogselskapene i Viken har lange tradisjoner for å undervise barn og unge om skog i skogen, med et langsiktig mål om å øke interessen og forståelsen for skog og skogbruk i samfunnet. Neste år planlegger vi å ta med oss rundt 6400 elever fra hele Viken ut i skogen.

FAGDAGER, KURS OG SKOGDAGER (FOR SKOGBRUKET)

Skogselskapene ønsker å bidra til samtlende tiltak for skogbruket i Viken, og vil blant annet arrangere fagdager og kurs hvor både skogeiere, private og offentlige aktører kan møtes for skogfaglig påfyll. I tillegg til dette vil vi i samarbeid med blant annet skogbrukssjefene forsøke å få til mer lokalt oppsøkende virksomhet, for å øke både gamle og nye skogeieres kunnskap og motivasjon for å drive et godt og aktivt skogbruk.

SKOG- OG FRILUFTSDAGER (FOR ALLMENNHETEN)

Gjennom flere større og mindre arrangement gjennom året ønsker Skogselskapet å sette fokus på

friluftsliv, klima, skog- og trebruk på en måte som fenger også dem som kan lite om dette fra før. Det kan være mat- og kulturfestivaler, familieskogdager og andre friluftsansangement, arrangert av oss alene eller i samarbeid med andre.

REKRUTTERING OG OMDØMME FOR SKOGBRUKET (FOR UNGDOM)

Skogselskapene i Viken ønsker å videreføre arbeidet med rekruttering, kompetanse- og omdømmebygging for skognæringen. Fremover vil se på mulighetene for en utvidelse av Buskerud-prosjektet Velg Naturbruk, og på videre samarbeid med det nasjonale programmet Velg Skog. I tillegg vil vi videreutvikle konseptet JOB:U, hvor vi i samarbeid med næringsaktører og offentlige myndigheter tilbyr ungdom sommerjobb i skogen.

Skogselskapet i Buskerud slår seg sammen med Skogselskapet i Telemark fra nyttår, men det har ikke vært vurdert en sammenslåing av fylkesskogselskapene i Viken. Fokuset nå er på det praktiske samarbeidet, så får en eventuell diskusjon rundt den formelle organiseringen komme som en konsekvens av dette.

Felles prosjekter forener

Rådsmøtet i Skogselskapet høsten 2019 var lagt til Quality Airport Hotel Værnes i Stjørdal og samlet 30 deltakere fra fylkesskogselskapene og styre og ansatte fra Det norske Skogselskap. Hovedtema for rådsmøtet var Skogselskapets prioriterte oppgaver framover, men også et tilbakeblikk på 2019.

TEKST: TORE MOLTEBERG

Styreleder i DnS, Randi Dille, ønsket velkommen til Trøndelag og et rådsmøte som strakk seg over to dager. Det er et gjensidig avhengighetsforhold mellom DnS og fylkesskogselskapene og rådsmøtet gir oss en god anledning til å bli bedre kjent med hverandre. Det falt naturlig at det ble gitt orienteringer om to prosjekter i Trøndelag. Kjersti Kinderås kunne fornøyd konstatere at Arena Skog i Trøndelag nå har rykket opp til Arena Pro og at man får 6 millioner kroner for å videreføre dette klyngeprosjektet. Skogselskapet er deltakende part i prosjektet. Hans Christian Brede presenterte arbeidet med en skog-klimastrategi for Trøndelag fylkeskommune, som kanskje er den fylkeskommunen i landet som viser størst interesse for dette feltet.

I møtet fulgte man opp gruppearbeidene fra forrige Rådsmøte. For Skogselskapet er det viktig å ha noen saker og prosjekter som er felles for hele organisasjonen og som er med på å forene kreftene. Slik landet nå en gang er, vil det samtidig være regionale forskjeller i hva som prioriteres av de enkelte fylkesskogselskapene. Men en overordnet felles satsing må ligge i bunnen.

Felles satsingsområder som ble drøftet var bl.a.:

Synliggjøring: Felles profilering, synlighet på Facebook og andre sosiale medier og synlighet i media.

Verktøy: Enhetlig medlemskontingent som sammen med noen faste medlemsfordeler gir grunnlag for medlemsverving.

Medlemshåndtering: Én felles kontingent og færre medlemskategorier vil gjøre håndteringen av medlemsregisteret og kontingentbetaling enklere og mer strømlinjeformet.

TRØNDER: Styreleder Randi Dille ønsket rådsmøtets deltakere velkommen til Trøndelag.

Aktiviteter: Det må fortsatt være slik at det utarbeides opplegg for felles prosjekter og tiltak som kan gjennomføres i hele landet.

KONKRETISERING: De ansatte i Skogselskapet diskuterte seg fram til hva som konkret kan gjøres for å forbedre organisasjonens synlighet.

Ansatte i Skogselskapet opptatt av bedre synlighet

I slutten av november var ansatte i Skogselskapet samlet på Honne kurs- og konferansesenter. Det har vært en tradisjon at man har møttes her senhøstes for felles utveksling av erfaringer.

TEKST OG FOTO: TORE MOLTEBERG

Undervisningsprogrammet «Lære med skogen» er skogsektorens felles undervisningsopplegg for skoleverket. Dagens utgave av Lære med skogen er nettbasert og tilpasset gjeldende læreplan. Nå kommer det imidlertid en ny læreplan og det gjør det høyaktuelt å fornye og tilpasse Lære med skogen til den nye planen. Anna Lena Albertsen fra Skogkurs presenterte hovedpunkter i den nye læreplanen. For Skogselskapet er det verdt å merke seg at tverrfaglighet og uteundervisning står sterkt i den nye læreplanen, og at bærekraftig utvikling løftes fram som et sentralt tema.

KONKRETISERING AV INNSPILL

De ansatte i Skogselskapet fikk i oppgave fra Rådsmøtet i november å konkretisere noen temaer som ble løftet fram der: Det som ble konkretisert for temaet «synliggjøring» var blant annet modernisering av Skogselskapets hjemmesider for bedre synlighet og funksjon. Videre ønsker man å gjøre

noen endringer i medlemsbladet Skog og Miljø slik at aktiviteten i hele landet i større grad blir synliggjort. Vi må i tillegg utvikle oss på sosiale medier, først og fremst Facebook. Vår oppgave er å knytte fag, fakta og følelser for skog sammen i en enhet, videre skal vi bidra til å bygge omdømmet til de som jobber i den bærekraftige skogbransjen og bygge stolthet over å jobbe i Skogselskapet. For å bidra til medlemsverving i Skogselskapet ble man enige om å sette i gang en prosess for få etablert en felles medlemskontingent for hele landet.

FELLES PROSJEKTER

Flere av fylkessogselskapene jobber med rekruttering til skogfaglig utdanning. «Velg skog» ved prosjektleder Jørn Lileng fikk anledning til å drøfte felles rekrutteringsarbeid med Skogselskapets medarbeidere. Det ble videre gjennomført et gruppearbeid for å identifisere felles prosjekter som man kan gjennomføre på landsdekkende basis i 2020 og framover.

Knytter kontakt med lærerne

Skogselskapet deltok også i år på Østlandsk lærerstevne i samarbeid med Anno Norsk Skogmuseum.

TEKST: TORE MOLTEBERG

Lærerstevnet samler lærere fra hele Østlandet til to dager med kurs og utstilling i lokalene til Oslo Met. Arrangementet talte i år 4750 deltagere og 117 kurs.

Sammen med Anno Norsk Skogmuseum informerer vi om skolearrangementet Skog og Vann på Skogmuseet i juni og om Skoglekene for 5. klasse som har sin finaledag på museet i forbindelse med Skog og Vann. Det er gledelig mange lærere som er interessert i å bruke skogen aktivt i undervisningen, og vi benytter anledningen til også å informere om mulighetene for å bruke Skogselskapet til bistand i å gjennomføre skoleskogs dager lokalt.

SJARMOFFENSIV: Lærerne strømmet til skogstanden som var bemannet med disse imøtekommende karene. F.v.: Stein Tore Andersen, Tore Molteberg og Bjørn Holmen Skoglund. Andersen og Skoglund kommer fra Anno Norsk Skogmuseum.

Viktige datoer i 2020:

SKOGSELSKAPET

LANDSMØTET:

27. mai

Quality Airport Hotel
Gardermoen

SKOG & TRE

28.-29. mai

Quality Airport Hotel
Gardermoen

HURDAGENE

Norges ledende fagmesse for skogbruk

HURDAGENE

18.-19. sept.

ved E6 i nærheten
av Nebbenes

SEIGT: Under kyndig veiledning av instruktør Ola Rudi klarte rektor Hanne Merete Hagby ved Kongsberg videregående skole å røske av plastbåndet og erklære maskinene for innviet.

Maskinjubel på Saggrenda

En Komatsu 911 hogstmaskin og en ny Ponsse Buffalo lassbærer ble overlevert til Kongsberg vgs. avdeling Saggrenda 10. desember. Det ble markert med jubel, hornmusikk og helstekt hjort.

TEKST OG FOTO: JOHS. BJØRNDAL

Det er en bevilgning på 5 millioner kroner fra Buskerud fylkeskommune, som Kongsbergs ordfører Kari Anne Sand engasjerte seg sterkt for, som gjorde nyanskaffelsen mulig. I tillegg gjennomførte Viken Skog en kronerulling i skogeierlagene som innbragte rundt 430 000 kroner. Og for dette har man altså fått to nye hogstmaskiner og en helt ny simulator i tillegg. – Vi har strukket oss langt, vi tar ikke ut en krone i fortjeneste på skolemaskiner, sier Erik Øvrebø i Komatsu Forest. De 11 kuldegradene under utearrangementet på Saggrenda la ingen demper på stemningen. For lærer og fagkoordinator Halvor Garås er det en gammel drøm som går i oppfyllelse. Endelig skal skolens to 20 år gamle lassbærere få avløsning, og de 12 elevene som nå går på Vg2 Skogbruk skal etter jul kjøre maskinene i ordinære drifter for Viken Skog i skolens nærområde. Dermed blir opplæringen relevant for hva som siden møter elevene som lærlinger, norske skog-

sentreprenørers maskinpark består ikke akkurat av gammelt ræl. Garås sier at interessen for skogbruk er økende, i 2017 gikk 7 elever på Vg2, ifjor var det 9 og i år altså 12. – Vi har kapasitet til 18, og neste år kan vi ta inn elever fra hele region Viken, sier han.

En av dem som tok ordet var Anders Hals, styreleder i Skogselskapet i Buskerud og tidligere redaktør i Skogeieren. – Jeg har fulgt med denne skolen siden 70-tallet og her har man hele tida stått på for å holde et godt faglig nivå. At man nå også blir i stand til å formidle praktiske ferdigheter på moderne maskiner er veldig hyggelig – og fryktelig viktig, sa han.

GLEDELIG: Anders Hals, styreleder i Skogselskapet i Buskerud, gratulerer sin gamle skole med nyanskaffelsen.

FORSKNING i det grønne

KRAFTIG ØKNING I AVSKOGINGEN I AMAZONAS

Avskogingen i Amazonas har økt kraftig i år, bekrefter nye tall basert på satellittovervåking i Brasil.

Den brasilianske romforskningsorganisasjonen INPE la i midten av november fram tall for det som kalles skogåret 2019. Dette er de tolv månedene fram til juli i år.

Avskogingen i den brasilianske delen av Amazonas økte med nesten 30 prosent sammenlignet med forrige skogår.

www.forskning.no

INTERNASJONALT FORSKNINGSPROSJEKT VIL KARTLEGE ARTERS DNA FØR DET ER FOR SENT

Norske forskere står klare til å ta ansvar for dyr, planter, fisk, sopp og fugler med spesiell betydning for Norge. Jorden er inne i sin sjettede masseutryddelse, den første forårsaket av mennesket. Mange arter er i ferd med å forsvinne før vi overhodet har oppdaget dem. The Earth Biogenome Project (EBP) tar sikte på å kartlegge DNA-et (genomet) til alle dyr, planter, sopp, alger med mer, alle eukaryoter.

EBP vil gi oss et grunnlag for ny forståelse av naturens samspill. Hensikten er å få oversikt over livet på jorden for best å kunne bevare økosystemer og det biologiske mangfoldet, samt å skape en bærekraftig bioøkonomi.

Norge er allerede medlem i den internasjonale satsingen, og en norsk avdeling av EBP, EBP-Nor, er etablert. Et interimstyre er på plass, og Forskningsrådet og UiO har bevilget midler til planlegging av et forprosjekt, som vil være et pilotstudium på en utvalgt gruppe arter og legge grunnlag for videre forskning.

Aftenposten, 5. november 2019

EN GOD OG EN DÅRLIG BARKBILLENYHET

Til tross for mulige masseangrep av stor granbarkbille etter fjorårets tørkesommer viser årets fellefangst at bestandene av barkbiller har gått ned i det meste av landet.

– Fra Trøndelag i nord til Østfold i sør har fellefangstene av granbarkbiller i 2019 gått ned sammenlignet med fjoråret, forteller insektforsker Bjørn Økland ved NIBIO. Dette til tross for tidligere varslet fare for masseangrep etter tørkesommeren i fjor.

Vestfold, Telemark og Agder var de eneste områdene der antall biller i fellene økte fra 2018 til 2019. Det er fra disse områdene det også er rapportert om mest skade på skogen. Disse skadene er en kombinasjon av rene tørkeskader og angrep av barkbiller.

www.nibio.no

Tidsskrift for Skogbrug.

Udgivet af

Det norske Skogselskab.

Nr. 11-12. Novbr. – Decbr. 1919 27. Aarg.

FRANKRIKE – NORGE – SKOGEN

Skogmester J. Guttormsen kom hjem fra Frankrike den 20de november og meddelede at vore planter nu er forsvarlig jordslaatt paa det norske plantefelt ved Valenciennes. De saa like grønne og friske ut som da de blev nedpakket og staar nu færdige til utplantning i mars.

Feltet var nu paa det nærmeste opryddet for krat, granater, pigtraad m.v. og vil til vaaren ligge færdig for os, takket være skoginspektør, mr. Rabouilles udmerkede assistance.

NYE VIDDER LAGT TIL SNAUFJEL- DET. DOVRE, GUDBRANDSDALEN

De sætrer som skimtes oppe i de hvite flater har oprinnelig ligget et godt stykke nede i skogbandet. Nu ligger de paa snaufjeldet.

Dette er saavisst ikke det eneste eksempel som kunde nævnes. Man kan gaa fra sætrer til sætrer, fra sæterdal til sæterdal deroppe, og ogsaa andre steder i landet, og overalt se det samme. I vid omkreds ved hver sætergrend er skogen forsvundet.

Denne skogruining fortsætter fremdeles, trods vore vernskogregler. Kanske endda sterkere nu da det mer gammeldagse sæterstel (med væsentlig smørproduktion) avløses av fetostystning. Det er voldsomme vedmængder som da skal til, og skogen vokser ikke fort i fjeldtraktene.

Det ser ogsaa ut til at det gaar smaat med at indføre fællesdrift i sæterbruket, hvorved vedforbruket kunde indskrænkes betydelig.

Et er i hvert fald sikkert – at de vidder som lægges til snaufjeldet aldrig kan vinnes tilbage for skogen, og at fjeldskogens ødelæggelse ogsaa blir til sæterbrukets undergang.

Aasmund Vigerust

Kryssord

Nr. 4-2019

SEND INN FERDIG UTFYLT KRYSSORD TIL

Det norske Skogselskap
Wergelandsveien 23B
0167 Oslo.

Spare porto? Ta et bilde
av kryssordet og send til
info@skogselskapet.no.

Bli med i trekningen av tre flotte
trekopper fra Skogselskapet!

Leveringsfrist: 27. mars 2020

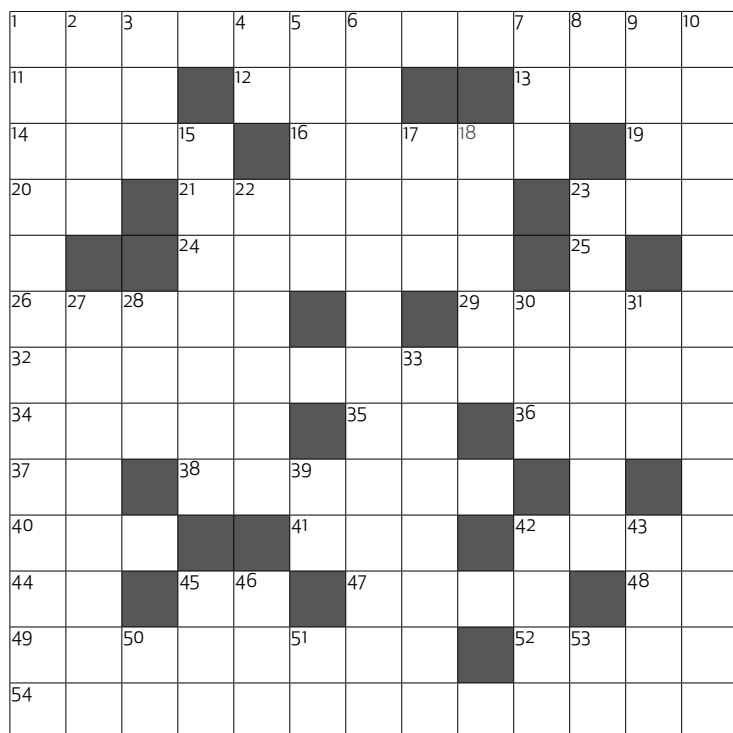
Navn
Adresse
Postnr./sted.....

VINNERE AV KRYSSORDKONKURRANSEN I SKOG OG MILJØ NR. 3-2019:

Kristian H. Kroknes
Buøy Ring 61A
4077 Hundvåg

Torgny Sandland
Finlandsvegen 1285
4536 Bjelland

Hilmar Øvsthus
Fjellgardsvegen 179
5636 Varaldsøy

Vannrett

- 1 Stilling
- 11 Bønn
- 12 Lite stønn
- 13 Topp
- 14 Fjern fjøra!
- 16 Sterke saker
- 19 Uttalte
- 20 Til
- 21 Etterkommer
- 23 Sop
- 24 Edru
- 25 Konsonant
- 26 Fett
- 29 Pannekakeliggende
bakst

- 32 Yrke
- 34 Kommune i sør
- 35 Gå
- 36 Til å drikke av
- 37 Tillate
- 38 Lære
- 40 Slem
- 41 Tresort
- 42 Skeiv
- 44 Skipsfork.
- 45 Ad
- 47 Anholdt
- 48 Kjent dikt
- 49 Utsondringer
- 52 Dansk øy
- 54 Bonde

Loddrett

- 1 Plante
- 2 Dikter
- 3 3/5 av afrikansk dyr
- 4 Organisasjon
- 5 Sett press på!
- 6 Yrke
- 7 Kvinnenavn
- 8 Tall
- 9 løyenfallende kroppsdelt
- 10 Yrke
- 15 Anslå
- 17 Redskap
- 18 Le
- 22 Stilling
- 23 Mannsnavn

- 27 Har det ikke så bra
- 28 Til å tygge
- 30 Buktt
- 31 Mynt
- 33 Før snøen kommer
- 39 Tone
- 42 Spre
- 43 Dikte
- 45 Blad
- 46 Artikkel
- 50 Gruvegang
- 51 Tall
- 53 Rørete

NORSK SKOGBRUK

Til deg som er medlem i Skogselskapet

Vi ønsker å gi deg som jobber i skognæringen et godt tilbud på målrettet informasjon om skogbruk og verdikjeden for skog og tre.

**MEDLEMSPRIS:
kr 660,-**
(Ord. pris: kr 790,-)

Send e-post til: abo@norsk-skogbruk.no
Merk e-posten med: «Medlem av Skogselskapet»

Velkommen som ny abonnent!

«Gode beslutninger starter med kunnskap.
Norsk Skogbruk gir deg grundige fagartikler om næringen.»

JEG LESER

NORSK SKOGBRUK

«...fordi **Norsk Skogbruk** gir oss i LO god og oppdatert informasjon om hva som rører seg i skognæringen. Den reiser også viktige debatter om hvordan næringen kan gi økt verdiskaping og flere arbeidsplasser.»

Hans Christian Gabrielsen, leder i LO

«... fordi **Norsk Skogbruk** gir faglig påfyll og oversikt over hva som skjer i skognæringa i hele landet. **Norsk Skogbruk** er det eneste uavhengige fagtidsskriftet for skogområdet i Norge og det trenger vi!»

Kjersti Kinderås,
klyngeleder for Arena Skog Trøndelag